

Ставропигиялният храм-паметник „Св. Александър Невски“ е въздигнат, по решение на учредителното Народно Събрание (въ Търново, 1879 година), като паметник на освобождението на България от турското робство: — „Паметник на светия подвиг на освобождението, въ който се слѣ кръвта на освободителитѣ (руси) съ кръвта на освободенитѣ (българи)“ и „Паметник на признателността на българския народъ към Царя-Освободителя“, — руския императоръ Александъръ II.

По личното име на Царя-Освободителя — Александъръ, и по патронния светия на Царя-Освободителя — великия князь Св. Александъръ Невски, храмът-паметникъ е посветенъ на „Св. Александъръ Невски“ и носи неговото име.

Като всенарод нъ паметникъ, храмътъ е построенъ съ сумитѣ отъ всенародни, редъ десетилѣтия събирани въ общинитѣ и църквитѣ въ България, дарения, както по-късно и отъ щедритѣ дарения на българската държава. Постройката му е коствала на врѣмето крѣгло около 6 милиона лева. Тя е започната прѣзъ 1904 година и е привършена прѣзъ 1913 година.

Първоначалниятъ проектъ на храма е изработенъ отъ руския архитектъ Богомоловъ, а по-късно проектътъ е билъ значително прѣработенъ отъ бѣлѣжития руски архитектъ професора въ Петроградската Художествена Академия А. Н. Померанцевъ, комуто е било възложено и главното ръководство по постройката на храма.

Храмътъ побира около 5.000 души богомолци. Неговитѣ най-високи точки сж: камбанарията—50 метра и срѣдниятъ куполъ — 45 метра.

Общиятъ стилъ на храма е източно-православенъ и е съчетание на византийско-руско-български мотиви. Основната му форма е крестообразна, донѣкъдѣ позабулена съ множеството кубета, полукубета и сводове. Зидоветѣ се издигатъ върху профилирани цокли отъ български гранитъ; построени сж съ тухли и всички облицовани отъ външната страна съ български бѣлъ дѣланъ камъкъ. Покривитѣ сж отъ мѣдни листи, които на кубетата сж позлатени.

L'église de Saint-Alexandre Nevsky est construite, à la suite d'une décision de l'Assemblée constituante à Tirnovo en 1879, en commémoration de la libération de la Bulgarie du joug turc: „Ce monument a été érigé en commémoration de la sainte action qui a appelé le peuple bulgare à la liberté et qui a mêlé le sang des libérateurs au sang des libérés; il symbolise la reconnaissance du peuple bulgare envers son libérateur Alexandre II-e, Empereur de Russie“.

L'église est consacrée à Saint-Alexandre Nevsky, le patron du Tzar-libérateur.

C'est par des dons publics, venus des tous les coins du pays et qu'élés durant de longues années par les communes et les églises bulgares, que le temple a été construit; de même, l'Etat bulgare a doté richement les fonds de l'église. La construction a coûté 6.000.000; elle fut commencée en 1904 et achevée en 1913.

Le premier projet de construction de l'église a été élaboré par l'architecte russe Bogomolov; plus tard, le projet a été sensiblement remanié par le célèbre architecte russe A. N. Pomérantsev, professeur à l'Académie des Beaux Arts à Petrograd; c'est à Pomérantsev qu'a été confié aussi le contrôle général de la construction de l'église.

L'église peut contenir environ 5.000 personnes. Les points les plus élevés en sont: le clocher—50 m. et la coupole centrale — 45 m.

Le style général de l'église est grec-oriental; c'est une composition de motifs byzantino-russo-bulgares. L'édifice affecte la forme d'une croix; il abonde en coupoles, demi-coupoles et voûtes. Les murs s'élèvent sur des socles profilés en granit de Bulgarie, longeant tout l'édifice; ils sont en briques, revêtus de pierre de taille de Bulgarie. Les toits sont recouverts de feuilles de cuivre, dorées sur les coupoles.